

Eelnõu tõhustab võitlust kartellidega

Justiitsministeerium saatis täna kooskõlastusringile eelnõu, mille eesmärgiks on tõhustada võitlust kartellide ja muude raskete konkurentsioiguse rikkumistega nn leebusprogrammi abil.

Justiitsministeeriumi asekancleri Martin Hirvoja sõnul on ennekõike ebaseaduslikud hinnakokkulepped, tootmismahude piiramine, turgude või territooriumide jagamine, kollektiivne boikott ning kokkumäng hankemenetluses kõige ohtlikumad kartellid, mis seavad kahtluse alla vaba turumajanduse toimimise põhialused. „Selliste kartellide mõju hinnatõusule võib ulatuda kuni 25%-ni, mistõttu on kartellide avastamise vastu ülekaalukas avalik huvi, kuigi tarbijad tihti ei teagi, kui palju nad tegelikult selliste kokkulepete tõttu kaotavad,“ ütles Hirvoja.

"Kartellikuriteod on veelgi varjatunud kui korruptsioon ja praeguste seaduste raamistikus ei jõua info kartellide kohta paraku õiguskaitseasutusteni."

Hirvoja sõnul on USA, Euroopa Liidu ja teiste arenenud riikide praktika näidanud, et kartellidevastaseid sanktsioone on võimalik tõhusalt rakendada alles peale leebusprogrammi ellukutsumist.

"Leebusprogramm toimib tuntud "vangi dilemma", mille kohaselt lisandub selle programmi olemasolul rikkujale hirm, et teine rikkuja annab oma kaaslased üles ning pääseb ise vastutusest sootuks või palju kergema karistusega," sõnas Hirvoja. "See omakorda sunnib isikut võimalikult vara ja täielikult koostööle asuma."

Eelnõu kohaselt ulatub riigi poolt üles näidatav leebus isiku suhtes, kes omal algatusel ja esimesena leebuse kohaldamise taotluse teeb, täieliku immuniteedini, ehk karistusest vabastamiseni. Nende rikkujate puhul, kes menetluse jaoks kasulikku teavet omades samuti taotluse esitavad, kuid pole esimesed, kohaldatakse leebust kitsamas tähenduses, vähendades mõistetavat karistust proportsionaalselt osutatud abiga.

Samas on Hirvoja sõnul leebuse kohaldamise aluseks lisaks täielikule koostööle ka teatud tingimustele vastamine. "Näiteks ei ole leebus kohaldatav kartelli juhi või algataja suhtes."

Riigi peaprokurör Norman Aas ütles, et riik on viimase aasta jooksul pööranud kartellikuritegude uurimisele üha suuremat tähelepanu. „Kui 2006-2007 ei alustatud ühtegi vastavat kriminaalasja, siis 2008. aastal uuris Konkurentsiamet koostöös Riigiprokuratuuriga juba 6 konkurentsikuriteo kahtlust, millest 2 on tänaseks kohtusse jõudnud,“ sõnas Aas. „Leebusprogramm on seejuures loogiliseks jätkuks kartellikuritegude vastases võitluses, millest seni on teravalt puudust tuntud“.

Eelnõuga luuakse juriidilistele isikutele ka erandlik trahvide süsteem, kusjuures rahalise karistuse arvestamise aluseks on kümme protsenti juriidilise isiku käibest. Sellega järgib Eesti muu Euroopa põhimõtet, mille kohaselt on konkurentsioiguse rikkumise eest trahvidena nõutavad summad arvestatavalt suured, et tagada õigusvastastest kokkulepetest hoidumist.

Samuti täpsustatakse eelnõuga riigihanke korraldamise nõuete rikkumise koosseisu.

Vaata eelnõu [lühitutvustust](#) [1].

Lugupidamisega

Diana Kõmmus

Justiitsministeerium

Eelnõu tõhustab võitlust kartellidega

Avaldatud veebilehel Eesti Kohtuekspertiisi Instituut (<https://www.ekei.ee>)

Avalike suhete talitus

Tel. 620 8118

GSM 533 15431

diana.kommus@just.ee [2]

Allikas URL: <https://www.ekei.ee/et/uudised/eelnou-tohustab-voitlust-kartellidega>

Lingid:

[1] <http://www.just.ee/33099>

[2] <mailto:diana.kommus@just.ee>